

Social- och omsorgsförvaltningen
Johanna Palmstierna

2023-05-12

Dnr SON 2023-357

Social- och omsorgsnämnden

Handlingsplan i suicidprevention

Förslag till social- och omsorgsnämndens beslut

1. Handlingsplan i suicidprevention godkänns enligt social- och omsorgsförvaltningens förslag

Ärende

I februari 2021 beslutade kommunfullmäktige att ge social- och omsorgsnämnden i uppdrag att implementera den regionala strategin för suicidprevention när den blev fastställd. När den blev klar i september 2021 ställde sig social- och omsorgsnämnden bakom den. Därefter påbörjades arbetet med framtagandet av en lokal handlingsplan i en kommunövergripande arbetsgrupp. Handlingsplanen som sträcker sig åren 2023-2027 innehåller sex målområden med åtgärder för samtliga förvaltningar. Visionen med planen är att ingen i Linköpings kommun ska känna att det inte finns någon annan utväg än att ta sitt liv. Handlingsplanen är tänkt att kunna vara ett verktyg i det suicidpreventiva arbetet varför länkar finns inbäddat i texten som uppslag till att lära mer. För att möjliggöra implementering av åtgärderna i handlingsplanen behöver den kommunövergripande arbetsgruppens uppdrag fortlöpa.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – handlingsplan i suicidprevention.docx, 2023-04-25

Bilaga: Handlingsplanen

Bakgrund

I februari 2021 beslutade kommunfullmäktige att ge social- och omsorgsnämnden i uppdrag att implementera den regionala strategin för suicidprevention när den blev fastställd. Den regionala strategin för suicidprevention blev klar i september 2021 och i januari 2022 ställde social- och omsorgsnämnden sig bakom den. Därefter påbörjades arbetet med framtagandet av en lokal handlingsplan efter sommaren 2022.

Till sin hjälp i framtagandet av handlingsplanen har social- och omsorgsförvaltningen samordnat en kommunövergripande arbetsgrupp med utsedda representanter från samtliga förvaltningar:

Kommunledningsförvaltningen (KLF), Utbildningsförvaltningen (Utb), Kultur- och fritidsförvaltningen (KoF), Integration- och arbetsmarknadsförvaltningen (IAF), Social- och omsorgsförvaltningen (SoF), den kommunala utföraren Leanlink, Verksamhetsstöd och service (VSS) och Miljö- och samhällsbyggnadsenheten (MoS).

Den kommunala handlingsplanen sträcker sig mellan åren 2023-2027 och bygger på det nationella handlingsprogrammet för suicidprevention samt på den regionala strategin för suicidprevention. Handlingsplanen tar också sin utgångspunkt utifrån en inventering av respektive förvaltnings befintliga arbete inom området. Kommunfullmäktige har ställt sig bakom den regionala strategin för suicidprevention vars vision är att "ingen person ska behöva hamna i en sådan utsatt situation att suicid upplevs som den enda utvägen".

Målet med handlingsplanen är att minska förekomsten av suicid och syftet är att implementera det suicidpreventiva arbetet utifrån sex utpekade målområden.

De är följande:

- 1, Förebyggande/ hälsofrämjande arbetssätt
- 2, Minska medel och metoder;
- 3, Öka medvetenheten och kunskapen
- 4, Samverkan och samordning
- 5, Tidig upptäckt och ett individanpassat stöd
- 6, Stöd till överlevare, efterlevande och personal

Handlingsplanen är skriven för att vara ett konkret arbetsverktyg i det suicidpreventiva arbetet, varför den innehåller många länkar till informativa källor för mer information. Åtgärderna är både kommunövergripande och förvaltnings specifika och handlar till exempel om att all personal i kommunen förväntas gå Socialstyrelsens webbutbildning i suicidprevention; till att utbilda instruktörer i Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) som ska börja utbilda första hjälpare brett inom kommunen; till att skapa samverkansforum med polis, Trafikverket, säkerhetsenheten, fastighetsbolag och MoS för att

identifiera riskmiljöer för suicid och suicidförsök; till att arbeta förebyggande inom skolan med till exempel skolpreventionsprogrammet "Det syns inte" för högstadielärover.

Vidare finns utvecklingsuppdrag som syftar till att tydliggöra roller och ansvar mellan förvaltningar och region Östergötland avseende suicidnära personer; att utreda och utveckla anhörigstöd till efterlevande anhöriga till personer som har suiciderat samt att omvärldsbevaka och utveckla arbetssätt tillsammans med civilsamhället för ett mer uppsökande arbete med fokus på att bryta ofrivillig ensamhet hos bland andra riskgrupper för suicid såsom till exempel unga vuxna och äldre män. Varje år på hösten kommer suicidpreventiva dagen 10/9 eller världsdagen för psykisk hälsa 10/10 att uppmärksammas tillsammans med civilsamhället. För att möjliggöra handlingsplanens implementering i samtliga förvaltningar behöver den kommunövergripande arbetsgruppens uppdrag fortlöpa.

Ekonomiska konsekvenser

Åtgärderna i handlingsplanen finansieras genom statliga utvecklingsmedel inom suicidprevention.

Kommunala mål

Handlingsplanen tangerar målområde samhälle, inom vilket organisationer och näringsliv ges förutsättningar att göra skillnad för ökad social sammanhållning och trygghet. Även målområde medarbetare berörs, då alla medarbetare i Linköpings kommun förväntas känna arbetsglädje och stolthet, ha inflytande och delaktighet, vilket i sin tur förebygger psykisk ohälsa och suicid.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Handlingsplanen lyfter både flickor och kvinnor samt pojkar och män och olika åtgärder kopplat till olika målgrupper beroende på risk- och skyddsfaktorer. Flickor och kvinnor står för merparten av de cirka 15 000 suicidförsök som sker i Sverige varje år och män står för merparten av de cirka 1500 suicid som sker varje år. Olika tillvägagångssätt för att förebygga psykisk ohälsa och suicid krävs ibland utifrån kön och ålder, samtidigt som alla människor oavsett kön och ålder mår bra av medmänsklig värme och sociala sammanhang.

Samråd

Handlingsplanen i suicidprevention har tagits fram i ett förvaltningssamråd genom en kommunövergripande arbetsgrupp med 1-3 representanter från varje förvaltning. Kultur- och fritidsförvaltningen har lämnat in följande samrådsyttrande: "Handlingsplanen innehåller en omfattande beskrivande

bakgrundstext. Kultur- och fritidsförvaltningen anser att den fördjupade bakgrundstexten med fördel kan läggas som en bilaga till handlingsplanen. Förvaltningen ser även gärna att aktiviteten Implementering av e-utbildning och rutiner i våld i nära relation (sid 21) istället hanteras inom ramen för Program för Linköpings kommuns trygghetsskapande arbete med tillhörande handlingsplan om ökad trygghet och minskad brottslighet kopplat till våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck." Båda synpunkterna som Kultur- och fritidsförvaltningen har lyft fram i sin samrådtext, har kommit upp i arbetsgruppen under arbetsprocessen, men majoriteten av representanterna i arbetsgruppen har tyckt annorlunda, varför handlingsplanen har den omfattning som den trots allt har och varför åtgärden om våld i nära relation trots allt finns med i handlingsplanen i suicidprevention och inte enbart i trygghetsprogrammet.

Uppföljning och utvärdering

Handlingsplanens övergripande åtgärder kommer att integreras i respektive förvaltnings verksamhetsplan och därefter följas upp i samband med årsredovisningen och verksamhetsberättelserna. Ett utvecklingsarbete med att ta fram indikatorer på området suicidprevention är en av åtgärderna i handlingsplanen och syftar till att följa att det suicidpreventiva arbetets effekt.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Information enligt medbestämmandelagen har lämnats.

Social- och omsorgsförvaltningen

Susanna Lundstedt

Beslutet skickas till:
Arbetsmarknadsnämnden
Barn- och ungdomsnämnden
Bildningsnämnden
Bygg- och miljönämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Äldrenämnden
Överförmyndarnämnden